

Alex Grafix Galleria

*Aitoa taidetta kotiin
Kirjoja moneen makuun
Mariankatu 15, Lahti*

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani
Kuukaudeksi luettavaa 35 eurolla
Netissä sujuvasti saatavilla
<https://www.jannevalkeeniemi40.webnode.fi/tilaukset/>

SYNAPTORI

Kuvaruutu voittaa mobilen

Jos kritisoin älykännykkää, saan leiman ajastani tipahaneena. Hieman olenkin. Tietysti mobile sopii lukemattomiin tarpeisiin, joissa visuaalinen aineisto mahtuu pikkuiselle ruudulle. Esimerkiksi matkalipun koodin voi lukea kännykältä. Lähikuva ihmisen naamasta mahtuu sen näytölle.

Televisio 2000-luvulla

Televisiot ovat kasvaneet. 1990-luvulla Delta Videossa näytimme ohjelmia kuvaruudulta, jonka koko oli 1 metri x 1 metri. Se ei ollut oikea televisio, vaan laitteen sisällä kuvat heijastettiin ruudulle. Katsomisen etäisyys vähintään 4 metriä.

Nykyisin korkealaatuisia kuvia katsellaan 50" - 70" telkkareista. Kodeissa nautitaan elokuvista ja upeista luonto-ohjelmista. Sitten provokaatio: Kuka katselee televisiota vessapaperirullan hylsyn läpi? Se "näköreikä" havainnollistaa kännykän näköalaa.

Lehtien tulevaisuus

Paperisten aikakausi- ja sanomalehtien levikit pienentyvät. Toimitustyö, paperille painaminen ja jakelu tulevat kalliiksi. Lehdet ovat laajentaneet julkaisemista netissä. On useita pelkästään netissä luettavia lehtiä, kuten Synaptori. Painatuskustannuk-

Kuva pöytäkoneen ruudulla. Miltä se näyttäisi kännykässä?

set 0 euroa.

Netin silppusäkissä on Face bookeja, mielipiteitä, valheita ja faktoja, kommentteja, lausumia, tviittejä, blogeja. Hajanainen ja epäluotettava informaatio ei edistä kokonaisuusien ymmärtämistä. Melkoinen sekamelska on Synaptoriin, mutta on toki vakituisia aiheita, esimerkiksi Aleksin kuvakulma.

Kännykkä pilaa julkaisut!

Vähintään A4-kokoisessa julkaisussa voidaan käsitellä laajempia aiheita, jotka ovat näin ovat helposti hahmotettavissa ja ymmärrettävissä. Tekstit, kuvat ja kuvatekstit

muodostavat kokonaisuuden, jonka osatekijät täydentävät toisiaan.

Asiasisältö välittyy tehokkaasti, kun kokonaisuus on kerralla nähtävissä. Aukeamalle voidaan kehitellä ristiriitaa, älyllinen leikki, joka houkuttaa ajattelemaan. Pienellä näytöllä se ei onnistu.

A4-koon toinen etu on kuvien näkyminen isomopina. Aleksin kuvakulmassa on Markus Heikkerön teoksia, joita ei kannata tihrustaa kännykällä. Synaptorin sivukin on niille aivan liian pieni.

Lisää aiheesta: Millainen laite, sellainen havaintokemus. Synaptori 6/2020, sivut 2-3.

Ilmestymisen muutos

Numero 18 viikolla 39
4-sivuisena tilapäisesti

Synaptori nro 18/2020 sisältö

**Kuvaruutu voittaa
kännykän
sivu 1**

**Alex Grafix
Gallerian syksy
sivu 2**

**Katkelma
romaanista Janne
Valkeeniemi
sivu 3**

**Aleksin
kuvakulma**

**Markus Heikkerön
haastattelu
sivu 4**

**Markus Heikkerön
kaksi teosta
sivu 5**

**Synaptorin
toimitus**

jyrki.joensuu@synaptori.fi

Alex Grafix Gallerian syksy

Kesällä kirkonkylässä, talvella kaupungissa

Kaksi Alex Grafix Galleriaa, AGG, ovat avoinna vuorotellen. Hämeenkoskella viiden näyttelytilan ovet sulkeutuivat. Ikkunanäyttely on avoinna aina.

Syyskuussa avattiin taas näyttely Lahdessa Mariankatu 15. Näyteikkunoillakin pyörii isoilla ruuduilla kuvakavalkadi kulkijoiden iloksi. Aleksi Joensuun laaja tuotanto mahdollistaa teosten vaihtuvan esillepanon.

AGG on myös kirjapuoti

AGG Lahti on avoinna tiistaista perjantaihin klo 15 – 17.30.

AGG on myös pieni, edullinen kirjakauppa.

Jyrki Joensuun romaani, Janne Valkeeniemi Lääkäri, ihminen, 680 s. 20 euroa (ovh 35 e).

Jyrki Joensuun pakinakoelma, Valkeeniemen arkistot avautuvat 144 s. 5 euroa (ovh 20 e).

Uutuus tulossa painosta! Teneriffan kissat, 160 s. Ainutlaatuinen kuvakirja, lajityyppiä ei pysty määrittelemään. Myydään vain AGG:ssa ja netissä.

Vedostusta ja luentoja

AGG:ssa on Synaptorin toimitus, Jyrkin kirjoitus-toimisto ja Aleksin työpaja. Aleksi vedostaa grafiikkaa prässillä, joka hankittiin teosmyynnin tuloilla. Veronmaksajien rahoja AGG ei ole saanut euroakaan. Muutenkin Suomen piti ottaa 13 tuhatta miljoonaa euroa velkaa.

Grafiikan vedostusnäytökset eivät ole ihmisiä kiinnostaneet. Aleksi vedostaa ilman katsojia.

Jyrki on maksuttomia yleisötilaisuuksia pitänyt AGG:ssa kolmen vuoden ajan. Synaptori on nyt ilmoituskanava. Maksuttomia tilaisuuksia ei voi kalliisti mainostaa.

Jyrki Joensuu koekäytti oikeaa hengityssuojainta. Tunnin kuluessa se tuntui tukalalta. Luennoilla hän pitää vain 2 metrin turvaväliä.

Psykiatrin luennot syksyllä 2020

Osallistujia korkeintaan 30 henkeä. Täsmällinen aloitus on klo 17.30!

17.9. klo 17.30 – 18.30

Narsismi. Narsismista puhuminen on muotia. Mikä on hyvää, ja mikä tuhoisaa narsismia?

1.10. klo 17.30 – 18.30

Ahdistus on jokaiselle tuttu. Ahdistuksen huipentuma on paniikki. Mistä se johtuu, ja voiko siihen vaikuttaa?

15.10. klo 17.30 – 18.30

Vanhuuden ilot. JJ ei puhu ikääntymisestä, vaan vanhuudesta, joka voi myös olla iloista aikaa.

29.10. klo 17.30 – 18.30

Kuvateosten huomaavainen tarkastelu. ”Hyvät asiat ovat olemassa, vain, jos ne huomaa.” Se pätee elämässä ja kuvataiteesta nauttimisessa.

12.11. klo 17.30 – 18.30

Ihmisten erilaisuus, ongelma ja ihmissuhteiden rikkaus.

26.11 klo 17.30 – 18.30

Keskiaikaiset 7 **kuolemansyntiä**, sovellettuna vuoteen 2020. ”Kuolema” ei tarkoittanut kuolemaa, vaan elämän menemistä pilalle. ”Laiskuus” ei ollut laiskuutta, vaan henkistä velttoutta.

Janne Valkeeniemi

Lääketieteen kandidaatti lomalla töissä, sivu 133

Kirjan 680 sivusta tässä on 1 sivu. Kirjan tilaus jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi, 35 euroa toimituskuluineen. Lasku tulee kirjan mukana.

Kerran puolenyön jälkeen ensiapuun horjahteli keski-ikäinen herra. Pääkaupungin herra oli yöpymässä työmatkalla jumalan selän ja susirajan takana. Janne jätti kysymättä, kuuluiko ryypääminen herran työtehtäviin.

Herra oli kaatunut hotellissa hassussa asennossa kylppärisssä terävää kaapinkulmaa päin. Keskelle päätä tuli runsaasti vuotava haava. Selvä juttu, ommellaan kiinni.

Herra laitettiin makuulle toimenpidehuoneessa. Tavalliseen tapaan hoitaja alkoi leikata hiuksia haavan seudusta. Epäselvä herra piristyi! Hän kielsi jyrkästi ajamasta hiuksia. Kärsivällinen ja kohtelias päivystävä lääkäri Valkeeniemi selitti: - Haavaa ommellessa lanka sotkeutuu hiuksiin, jos niitä

ei leikata.

Herra hermostui ja laukaisti taikasanat:

- Ettekö te tiedä kuka minä olen! Kyllä shen verran täytyy oshata että haavan shaa kiinni ilman että hiuksia leikataan. Minä olen huomenna Helsingissä edjuustustehävissä. Tämä episodi ei saa näkyä. Hiukshia ei leikata!

Valkeeniemi totesi yhteistyön mahdottomaksi:

- Herra pitää sitten vaan päästään kiinni ja painaa tukevasti haavaa tukolla. Ei siihen kuole. Se voi lakata vuotamasta pian, ja joskus kumminkin.

Sadatellen potilas lähti. Mutta kotvasen kuluttua Herra Helsingin tuli uudetaan poliklinikalle. Haava-perhana oli alkanut lirstä aina kun hän hellitti sen painamista. Ryhdyttiin hoi-

tamaan melkein tavalliseen tapaan.

Mies kellistettiin uudetaan toimenpidepöydälle. Pää, naama mukaan lukien, peiteltiin vihreällä liinalla. Sairaanhoidaja ryhtyi hiuksia leikkaamaan, ”raakkaamaan” haavan ympäriltä. Herra pysyi liinan alla vaihtonaisena.

Valkeeniemi seisoi vieressä viestittäen sanoitta eli käsillä viittelöiden. Hän usutti hoitajaa leikkaamaan hiuksia enemmän. Hoitaja katsoi häntä silmät pyöreinä. Juu, juu, Janne nyökytteli, ja piirteli sormella ilmaan laajempia ympyröitä miehen pään päällä.

Lopputuloks oli minkin pää pilakuvissa. Päälaki oli kalju, ja sitä kiersi soma hiusreunus. Sairaanhoidaja maalasi ihon ruskealla desinfektioaineella ja laittoi

puudutusaineet ja ompeluvälineet valmiiksi. Sitten hän katosi äänen kuuluttamattomiin. Hän ei kuollut nauruun. Se on vain sanonta.

Oli rentoa ommella haava, kun ei ollut häiritseviä hiuksia eikä nauruun kuolevia hoitajia lähimailla. Vuotava pikku valtimo tuli tukituksi.

- Tämä paranee ilman antibioottia. Tuskin Helsingissä kukaan huomaa mitään erikoista, kun saatte hyvää hoitoa kotomaan perukoilla.

Tiesikö Janne kuka päävammaisen herra oli? Toki hän tämän korkean johtohenkilön tunnisti. Herran kysymys oli täysin turha.

Janne kertoi Maritalle hauskan jutun Helsingin herrasta. Hän sai moraalisuurnan palkakseen! Janne puolustautui:

- Kasvaa sen tukka vielä.

Lokakuussa Janne lähti moottoripyörällä kohti Helsinkiä. Sieltä laivalla Lyypekkiin, mistä 900 km Sveitsiin.

Aleksin Kuvakulma Tällä palstalla julkaistaan Aleksi Joensuun taideaiheisia juttuja

Markus Heikkerö

Kuvataiteilija Markus Heikkerö toimi maalauksen opettajanani Lahden Taideinstituutissa 1990-luvulla. Kun kysyin häntä haastateltavaksi Synaptoriin, en arvannut, että toimittajan tehtäväni oli näin helppo. Heikkerön sanelut olivat harkittua, painoalvasta tekstiä:

Piirroksia jo lapsena

Aloitin taiteen tekemisen 15-vuotiaana, kun maalasin ensimmäisen öljyvärimaalaukseni. Olin jo pienestä lapsesta piirtänyt lähes päivittäin, koska äitini oli runoilija. Hän kannusti minua ilmaisemaan itseäni piirtämällä, joten kuvallinen ilmaisu oli muodostunut minulle luontaiseksi tavaksi ilmaista itseään.

Vuonna 1968 osallistuin ensimmäiseen yhteisnäyt-

telyyn, jossa oli esillä maalauksia, ja samana vuonna maalaukseni hyväksyttiin Nuorten Näyttelyyn Helsingin Taidehallissa. Se oli tärkeä näyttely, johon tiukan karsinnan jälkeen valittiin Suomen lupaavia kuvataiteilijoita.

Yksityisnäyttely 17-vuotiaana

Vuonna 1969, jolloin olin 17-vuotias, minulla oli ensimmäinen yksityisnäyttely Helsingissä, E-kerhon galleriassa, Siltasaarenkatu 6:ssa. Näyttelyni herätti huomiota ja teokseni saivat näkyvää julkisuutta.

En koskaan päättänyt tietoisesti, että rupean taiteilijaksi. Kehitys siihen oli orgaanista ja huomasin, että olin taiteilija. Tämän jälkeen seurasi useita näyttelyitä eri

kaupungeissa Suomessa. Osallistuin myös useisiin tärkeisiin yhteisnäyttelyihin.

Elämän tarkoitus, maailman olemus

Maalaukseni ovat kysymyksiä: mikä on elämän tarkoitus, ja millainen on maailman olemus? Olen käsitellyt näitä perustavaa laatua olevia kysymyksiä suurissa maalauksissa, jotka muodostavat kokonaisvaltaisia maailmoja.

Maalaukset ovat käsitteellisiä ja filosofisia, ja olen tutkinut näitä kysymyksiä tutustumalla filosofiseen ja taideteoreettiseen kirjallisuuteen.

Maalaukseni eivät ole kertomuksia, vaan enemmänkin kuvallisia käsitteitä. Haluan myös, että maalaukseni ovat visuaalisesti kiinnostavia,

jotta ne aiheuttavat katsojissa uteliaisuutta kuvapinnan tarkastelua kohtaan. Niin, että ne ovat mielenkiintoisia ilman taustalla olevaa käsitteellistä teoriaa.

Mielestäni taiteella ja kulttuurilla on tärkeä tehtävä osana maailman kulttuuria, jonka merkitys on yhtä perustavanlaatuista kuin luonto, suuret filosofiat ja mytologiat ovat tärkeitä ihmiskunnalle sen pitkässä historiassa.

Ihmisen ensimmäisiä manifestatioita omasta olemuksesta ja tietoisuudesta ovat esihistorialliset luolamaalaukset. Tästä voidaan laskea ihmiskunnan ja kulttuurin historian alkaneen.

Aloitin taiteen tekemisen 15-vuotiaana, kun maalasin ensimmäisen öljyvärimaalaukseni. Olin jo pienestä lapsesta piirtänyt lähes päivittäin, koska äitini oli runoilija.

Kuvataiteeseen tutustumisesta

Pahoittelemme Synaptorin pientä sivukokoa, joka ei tee Markus Heikkerön teoksille oikeutta.

Näin suuret kuvateokset, 300 – 400 cm ovat kännykälle mahdottomia. Kuvataiteeseen tutustuvan tulee nähdä teokset alkuperäisinä, kokonaisina. On käytävä taidemuseossa. Koska se on käytännössä hankalaa, tekniikka voi tulla avuksi.

Conversations of The Departed,
2007-2008, öljy kankaalle, 300 x 370 cm
Nykytaiteen museo Kiasma, Kansallisgalleria, Helsinki

Slave of The Universe
2008-2009, öljy kankaalle, 200 x 400 cm
Nykytaiteen Museo Kiasma, Kansallisgalleria, Helsinki